

CENTENARI DE LA NAIXENÇA D'ALBERT EINSTEIN

JORNADES D'HOMENATGE
organitzades per la
SOCIETAT CATALANA DE CIÈNCIES
FÍSiques, QUÍMIQUES I MATEMÀTIQUES

BARCELONA

T A U L A

<i>Obertura</i> , per JOAN AINAUD, President de l'Institut d'Estudis Catalans	11
<i>Presentació</i> , per MANUEL CASTELLET, President de la Secció de Matemàtiques de la SCCFQM	13
<i>El pensament humanitari d'Albert Einstein</i> , per JOSEP BATALLA, de la Societat Catalana d'Estudis Històrics	17
<i>The nature and structure of spacetime</i> , per JÜRGEN EHLERS, del Max-Planck - Institut für Physik und Astrophysik de Munic	33
<i>L'univers primitiu</i> , per RAMON LAPIEDRA, de la Secció de Física de la SCCFQM	59
<i>Die Quantenmechanik, eine abgeschlossene und vollständige Theorie?</i> , per GÜNTER LUDWIG, de la Universitat Philipps, de Marburg/Lahn	75
<i>La Mecànica Quàntica, és una teoria tancada i completa?</i> , per G. LUDWIG, traducció catalana per JOSEP M. TURA	85
<i>Teoría de Einstein del movimiento browniano</i> , per LUIS NAVARRO, de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona	95
<i>Cloenda de les Jornades: Les jilials de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans</i> , per JOSEP M. TURA, Secretari-Redactor de la Secció de Física de la SCCFQM	115
<i>Annex I. L'entrada de la Relativitat entre nosaltres</i> , per JOSEP M. VIDAL, de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona	139
<i>Annex II. Einstein</i> , per ARMIN HERMANN	143
<i>Annex III. La incidència del pensament d'Einstein a Catalunya (1908-1923)</i> , per ANTONI ROCA, de la Secció de Física de la SCCFQM	165
<i>Annex IV. La difusió del pensament d'Einstein a Catalunya (1905-1923)</i> , per ANTONI ROCA, JOAN GIRBAU i JOSEP M. TURA, de la SCCFQM	185
<i>Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans: Arxius de la Secció de Ciències. Col·lecció de cursos de Física i Matemàtica</i>	197
<i>Publicacions de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques</i>	199

Aquest curs 1981-82 fa 50 anys que fou fundada la SCCFQM. La Societat prepara una sèrie d'actes per commemorar aquesta efemèrides, dels quals tots en rebreu informació. També serà editat un Butlletí extraordinari que recollirà en facsímil els quatre Butlletins publicats entre els anys 1932 i 1936.

La junta de govern de la Societat ha aprovat la nova política del director de publicacions, de tal manera que a partir d'aquest any 1982 seran editats 2 Butlletins anualment (el 1982 tres, incloent-hi l'extraordinari). Tots aquells que estiguin interessats a publicar un article al Butlletí de la SCCFQM són pregats de posar-se en contacte amb el Dr. Josep Pla, director de publicacions (tel 211.64.65 o 301.66.85).

Haureu observat que aquest any no hem convocat l'assemblea de socis de la Secció de Matemàtiques pel mes de novembre, com era darrerament habitual. El motiu és el següent: Durant la primavera **vinent** la Secció ha de renovar la junta directiva. Amb tal motiu convocarem una assemblea de socis de la Secció a finals de maig del 1982, on serà exposada l'evolució i les activitats de la Secció, des del novembre de 1978, i es procedirà a l'elecció dels càrrecs per un nou període de 4 anys. Una bona part del Butlletí nº 12, que rebreu a primers de maig, estarà dedicat a aquest tema.

Estem estudiant la iniciació d'una sèrie de publicacions que, amb el nom de "Monografies de Matemàtiques de la Societat Catalana de Ciències", reculli treballs interessants de Matemàtiques, tant actuals com antics. Estem en contacte amb la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans per tal de trobar la fórmula adequada pel que respecte a publicació i a finançació. En principi hom preveu l'edició d'unes 3 monografies cada any, a partir del març vinent. En cartera tenim: la reedició d'alguns dels llibres de la col·lecció "Cursos de Física i Matemàtiques" de la Secció de Ciències de l'I.E.C. (Rey Pastor, Hadamard, Levi Civita, Severi), la publicació (si és viable) d'un llibre de geometria de Ramon Llull, la traducció al català de les obres de E. Galois per A. Malet, la publicació del contingut del seminari "El problema 10 de Hilbert" per J. Pla.

Tots els matemàtics interessats en publicar quelcom en aquestes Monografies, o que tinguin algun suggeriment a fer, són pregats de posar-se en contacte amb Manuel Castellet (telèfon 213.99.04).

Està en fase d'impressió el llibre que recull les conferències donades el curs passat dins el cicle "El desenvolupament de les Matemàtiques en el segle 19". Serà publicat per l'Institut d'Estudis Catalans dins els Arxius de la Secció de Ciències i esperem poder-lo oferir als socis de la Secció i a tothom a qui interessi a començaments de la primavera.

Per a aquest curs 1981-82 la Secció de Matemàtiques està preparant les següents activitats:

- Cicle de conferències sobre l'obra de Leonhard Euler (1707-1783) i la seva influència, que abarcarà temes de teoria de nombres, anàlisi, geometria, filosofia,... El cicle s'iniciarà el mes de gener i es clourà l'abril. Per a la clausura d'aquest cicle estem fent gestions amb el professor B.L. van der Waerden (de Zúrich) perquè pugui venir a Barcelona per parlar de l'ambient matemàtic que va viure Euler. La primera setmana de gener rebreu tots un cartell amb el programa detallat.

- Els dies 29,30 i 31 de març vindrà a Barcelona el professor P.J. Hilton de la Case Western Reserve University, invitat per la nostra Secció i l'ICE de la UAB. Donarà tres conferències (possiblement en francès) sobre els temes:

El nou èmfasi en les aplicacions

La reforma de l'ensenyament primari

La reforma de l'ensenyament secundari

- Durant el mes de maig farà una estada d'una setmana a Barcelona el professor Jean-Pierre Serre, del Collège de France de Paris, invitat per la nostra Secció. Les dates i el tema de les conferències no està encara determinat. Aquesta invitació ha estat possible gràcies a l'ajut fet per la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica de la Generalitat que es fa càrrec de totes les despeses de l'invitat.

ALTES DE SOCIS

José Fernández Solé	Casanova,32	Barcelona-11
Francesc-X. Barca Salom	Entença,2	Barcelona-15
Jaume Asems Pasarrius	Pl. Dr. Galtes,2	Sant Cugat del Vallè
Joan Soler i Mata	Fortuny,36	Centelles
José Luis Ruiz Cardona	Aribau, 143	Barcelona-36
Alberto Franco Estadella	Còrsega,566	Barcelona-25
Xavier Rodríguez Gil	Gran Via, 408	Barcelona-15
Jordi Deulofeu i Piquet	Verdi,304	Barcelona-24
Julia Rodríguez Moñino	Provença,439	Barcelona-25
Misericòrdia Nomen Xatruch	Raval Robuster,42	Reus
Josefina Casasayas Mas	St. Bertomeu,35	Manresa
Isidoro Jiménez Benito	Algarve,7	Terrassa
Pere Mumburí Rodríguez	P. St. Crist,15	Premià de Dalt
Assumpta Sadurní Camps	Tvra de les Corts,272	Barcelona-14
José-Manuel Mora Giménez	St.A.Ma.Claret,139	Barcelona-25
Miquel Llabrés Florit	St. Gaietà, 106	Rubí
Núria Gorgorió Solà	Guillem Tell,40	Barcelona-6
Montserrat Torra Torreguitart	St. Cugat,44	Sabadell
Ma. Neus Segú Padrón	Alcalde de Móstoles,46	Barcelona-25
Sem. Mat. INB Montserrat	Copèrnic,84	Barcelona-6
Victòria Oliu Subiranas	Urb. Puig de St Ramon	La Bisbal
Mercè Blanch i Esmerats	St. Llorenç, 18	Matadepera
Rosa Ma. Trias Capella	St Ildefons,20	Barcelona-30
Elisa Moragas Badia (Esc. Nabi)	Mont d'Orsà, 4	Barcelona-17
Ma. del Carme Coll Pérez	Provença,367	Barcelona-25
Daniel Bosch Blanch	Tvra de les Corts,268	Barcelona-14
Alexandre Turull Crexells	5550 S. Dorchester 1302	Chicago, USA
Josep Ma. Domingo Garcia	Av. Sta. Maria,27	Vilassar de Dalt
Elisenda Font Campdelacreu	Urgell,270	Barcelona-36
Joan-Josep Climent i Coloma	Mestre Lope,68-2	Burjasot (València)
Ma. Lluïsa Sanz Galan	Colomines,2	Barcelona-3
Fermí Vilà i Velázquez	St. Isidre,46	Badalona
J.Xavier Villalobos i Motlló	Viladecans,37	Barcelona-14
Josep Sales Ruffí	Lurdes,31	Esplugues de Llobregat

Joan Elias Garcia	Vizcaya,340 (Ap 44)	Barcelona-27
Antoni Malet	Quintana,39	Esplugues de Llobregat
Javier Fitera Gómez	St. Elies,28	Barcelona-6
Esperanza González Cerveto	Grassot, 42	Barcelona-25
Montserrat Martí Carbonell	Pare Garí,78	Vilanova i La Geltrú
Dolors Cunillera Sala	Sta. Joaquina,10	Tarragona
Carne Torras Genís	Bailén,22	Barcelona-10
Sem Mat INB Ciutat Badia	Oporto s/n	Ciutat Badia

Voldriem fer una crida a tots els associats que canviin d'adreça o d'entitat bancària que ens ho comuniquin, a fi de que no es perdin les trameses que els hi fem.